

Uppdrags- beskrivning för Svenska Röda Korsets valberedning

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Valberedningens sammansättning – en valordning för val av valberedningen	3
2.1	Nomineringsprocess	3
2.2	Inför nomineringsprocessen	4
2.2.1	Rödakorsdialogen	4
2.2.2	Dialog	4
2.3	Regionrådets fem nomineringar	4
2.3.1	Fem regiongrupper	5
2.3.2	Koordinering mellan regiongrupperna	5
2.3.3	Nomineringar till regionråden	5
2.3.4	Fyllnadsval	5
2.4	Övriga tre nomineringar	6
3	Valberedningens uppdrag	6
4	Valberedningens arbetssätt	6
5	Styrelsens sammansättning och uppdrag	7
5.1	Nomineringsprocess	7
5.2	Krav på kunskap och erfarenhet hos styrelsen	7
5.2.1	Krav på samtliga ledamöter i styrelsen	7
5.2.2	Krav på styrelsen som helhet	8
5.2.3	Särskilda krav på ordföranden	8
6	Arvode och ersättningsprinciper för förtroendevalda inom Svenska Röda Korset	9
7	Föreningsrevisorernas sammansättning och uppdrag	9
7.1	Nomineringsprocess	10

1 Inledning

Valberedningen har ett viktigt uppdrag i varje ideell förening. Det är valberedningen som ansvarar för analys och framtidsscenario av vilken styrelse som Svenska Röda Korset behöver för en kommande mandatperiod för att klara av den utveckling som organisationen behöver.

Valberedningens uppdrag ska genomföras med demokratisk förankring hos Svenska Röda Korsets bas av förtroendevalda och kan ta stöd av professionell medverkan.

Denna uppdragsbeskrivning för Svenska Röda Korsets valberedning (nedan benämnd valberedningen) redogör för:

- hur valberedningen utses
- valberedningens uppdrag
- anvisningar för Svenska Röda Korsets styrelses (nedan benämnd styrelsen) sammansättning
- Svenska Röda Korsets föreningsrevisorers sammansättning och uppdrag

Detta dokument styr valberedningen i dess uppdrag.

2 Valberedningens sammansättning – en valordning för val av valberedningen

Följande är formulerat i stadgarna för föreningen Svenska Röda Korset (nedan benämnda stadgarna):

Valberedningen ska bestå av sju ledamöter och en ordförande. Valberedningen nomineras av följande organ: Regionråden ska nominera fem ledamöter. Röda Korsets Ungdomsförbunds valberedning ska nominera en ledamot som väljs av Ungdomsförbundets Riksårsmöte. Svenska Röda Korsets valberedning ska nominera en ledamot. Svenska Röda Korsets styrelse ska nominera en ordförande till valberedningen. Mer om valberedningens sammansättning formuleras i stadgarna § 10.

Det är viktigt att valberedningens arbete präglas av viss kontinuitet. Kontinuitet tillsammans med kompetenta ledamöter ger valberedningen goda förutsättningar för sitt uppdrag.

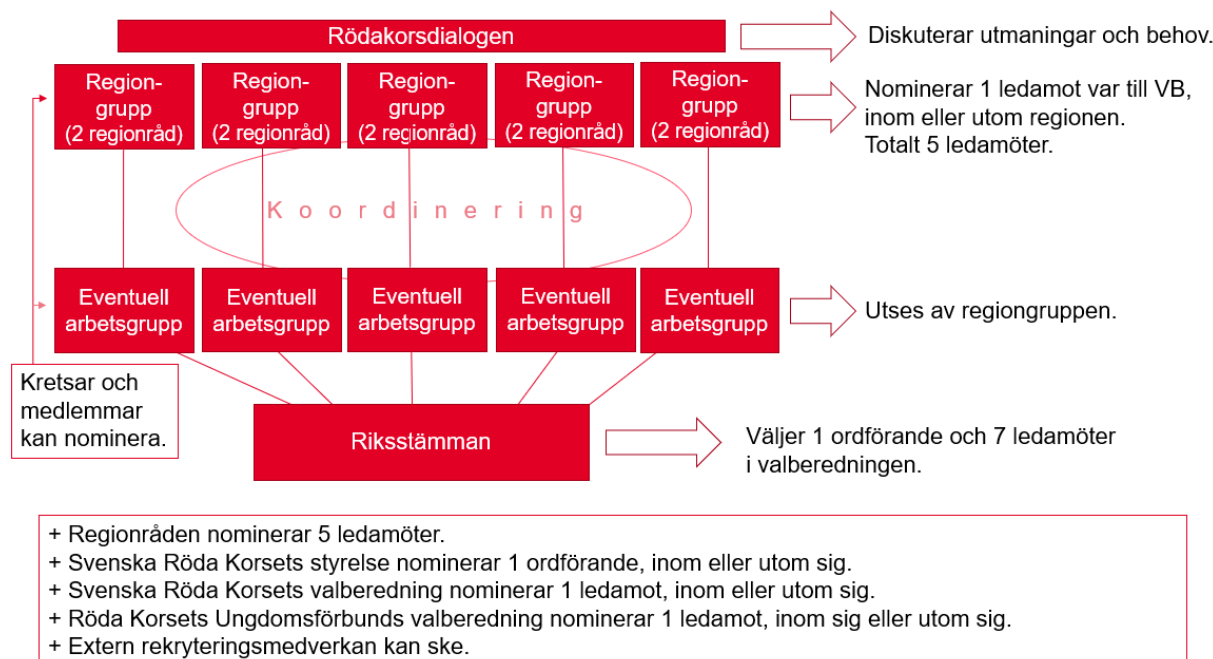
2.1 Nomineringsprocess

Nominering till valberedning sker genom en process med involvering av regionråd, styrelse, valberedning och ungdomsförbund.

Det är av yttersta vikt att nomineringsprocessen är en både demokratisk och koordinerad dialog mellan flera olika delar och där medlemmar kan göra sin röst och sina förslag hörda. Samtliga av de föreningsdelar som har uppgiften att nominera till valberedningen har att ansvara för att de slutkandidater som lämnas till Riksstämman är personer som både accepterat nomineringen och tillsammans utgör en viktig del i en helhet. Detta förslag ska sammantaget ta hänsyn till de behov en väl fungerande valberedning behöver fylla utifrån perspektiven kompetens, mångfald, demokrati, samarbete och tillit. På samma sätt som styrelsen behöver säkerställa sitt kompetensbehov inom väsentliga områden behöver nomineringsprocessen för valberedningen säkerställa att den har god kompetens för sitt uppdrag.

Nomineringsprocessen bör etableras i god tid före Riksstämman, senast cirka ett år före, och nomineringarna ska vara klara för utskick i samband med kallelsen till Riksstämman, det vill säga senast fem veckor före Riksstämman. Samtliga nominerade ska presenteras så att Riksstämmans ombud ges en klar bild av det sammantagna förslaget.

En sammanfattande bild av nomineringsprocessen ser ut som följer:

2.2 Inför nomineringsprocessen

2.2.1 Rödakorsdialogen

Innan regionråden, styrelsen, valberedningen och Ungdomsförbundets valberedning påbörjar sitt nomineringsarbete av valberedningsledamöter för dessa en inledande diskussion på en Rödakorsdialog. Detta sker under våren året före Riksstämman. Rödakorsdialogen, som vanligtvis består av representanter från regionråden och Svenska Röda Korsets styrelse, utökas vid det tillfället med en-två representanter vardera från Svenska Röda Korsets valberedning och Ungdomsförbundets valberedning. Då stäms Svenska Röda Korsets utmaningar och behov för den närmaste mandatperioden av, i syfte att utifrån uppdragsbeskrivningen för valberedningen samordna bilden av vilken kompetens som behövs i valberedningen.

2.2.2 Dialog

Nomineringsprocessen bygger på att regiongrupperna har en dialog både före och under den egna nomineringsprocessen, dels inom regiongruppen, dels mellan grupperna, likaså att kontakter och dialog förs mellan regiongrupperna och de övriga tre organen, det vill säga styrelsen, valberedningen och Ungdomsförbundets valberedning.

2.3 Regionrådets fem nomineringar

Regionråden är indelade i fem grupper, kallade regiongrupper, där varje grupp har att nominera en ledamot.

2.3.1 Fem regiongrupper

De fem regiongrupperna är följande:

- Syd och Sydost
- Väst och Göta
- Gotland och Stockholm
- Mellan och Mitt
- Södra Norrland och Norra Norrland

Varje regiongrupp kan välja att antingen arbeta med regionråden som helhet eller utse en arbetsgrupp. Varje regiongrupp/arbetsgrupp bestämmer formerna för sitt arbete. Person i arbetsgrupp måste vara medlem i krets i regionen, men behöver inte vara regionrådsledamot.

Regionrådet som verkar i den region som har högst medlemsantal ansvarar för att ta initiativ till samarbete i regiongruppen.

2.3.2 Koordinering mellan regiongrupperna

Avgörande för att få fram relevanta nomineringar blir att regiongrupperna har dialog med varandra och koordinerar sitt arbete. Den regiongrupp som har högst medlemsantal ansvarar för att ta initiativ till koordinering och samråd mellan de fem regiongrupperna innan varje grupp lägger sin slutliga nominering.

2.3.3 Nomineringar till regionråden

Även kretsar och medlemmar har rätt att nominera. Krets/medlem skickar sin nominering, tillsammans med motivering, till valberedningen@redcross.se. Sekreteraren i Svenska Röda Korsets valberedning skickar nomineringen vidare till sammankallande regionrådsledamots redcrossmejladress i den regiongrupp som den nominerade är bosatt i. Regiongrupperna ska beakta inkomna nomineringar.

Varje regiongrupp nominerar en kandidat var till valberedningen. Kandidaten kan vara bosatt i regionen eller i annan region. Val av vilken kandidat som regionråden ska förelägga Riksstämman sker i varje regiongrupp. Röstberättigade är ordinarie regionrådsledamöter, maximalt nio ledamöter per regionråd. Vid lika röstetal avgör lottning. Valet kan med fördel genomföras via digitalt möte eller per capsulam per e-post.

Varje regiongrupp skickar senast åtta veckor före Riksstämman sin nominering, tillsammans med motivering och presentation, till valberedningen@redcross.se för vidarebefordran till Riksstämman. Regiongruppens motivering och presentation av kandidaten biläggs nomineringen.

2.3.4 Fyllnadsval

Om behov av fyllnadsval av valberedningen uppstår på grund av permanent förfall under pågående mandatperiod ska ny ledamot nomineras och väljas av det organ som inför val av Riksstämman nominerat ledamoten. Undantag gäller för Ungdomsförbundets ledamot som vid fyllnadsval väljs av Ungdomsförbundets förbundsstyrelse. Fyllnadsval kan med fördel genomföras via digitalt möte eller per capsulam per e-post. Organet som valt ny ledamot i fyllnadsval meddelar sitt beslut till valberedningen@redcross.se.

2.4 Övriga tre nomineringar

En kandidat nomineras vardera av Svenska Röda Korsets styrelse, Svenska Röda Korsets valberedning respektive Röda Korsets Ungdomsförbunds valberedning. De kan nominera inom sig eller utom sig. Dialog och koordinering dessa emellan uppmuntras.

Den kandidat som Svenska Röda Korsets styrelse nominerar är tillika kandidat till ordförande för valberedningen. Ledamot i Svenska Röda Korsets styrelse kan inte samtidigt vara ordförande eller ledamot i Svenska Röda Korsets valberedning.

Den kandidat som Ungdomsförbundets valberedning nominerar väljs av Ungdomsförbundets Riksstämman.

Dessa skickar senast åtta veckor före Riksstämman sin nominering, tillsammans med motivering och presentation, till valberedningen@redcross.se för vidarebefordran till Riksstämman. Motivering och presentation av kandidaten biläggs nomineringen.

3 Valberedningens uppdrag

Svenska Röda Korsets valberedning väljs av Riksstämman. Dess uppdrag formuleras i stadgarna enligt följande:

Valberedningen ska till Riksstämman lämna förslag till:

- ordförande för Svenska Röda Korset (tillika för Svenska Röda Korsets styrelse)
- övriga ledamöter i Svenska Röda Korsets styrelse
- revisorer (såväl auktoriserad revisor som föreningsrevisorer) samt ersättare för dessa enligt bestämd turordning
- en ledamot i Svenska Röda Korsets valberedning
- riksstämmopresidium
- rösträknare och justerare under Riksstämman
- redaktionskommitté under Riksstämman

Valberedningen ska till Riksstämman föreslå uppdrag, omfattning i tid och arvode för Svenska Röda Korsets ordförande samt ersättningsprinciper till styrelsens övriga ledamöter och eventuellt andra förtroendevalda.

Enligt stadgarna ska valberedningen i sitt arbete särskilt beakta sista punktsatsen i § 3b och de tre första styckena i § 11 i stadgarna.

4 Valberedningens arbetsätt

Som underlag för sina förslag ska valberedningen inhämta synpunkter från bland annat Svenska Röda Korsets ordförande, styrelsens övriga ledamöter och generalsekreteraren om hur arbetet fungerar och vilka kompetenser som kan behöva finnas i styrelsen. Det ankommer på valberedningen att värdera dessa och egna synpunkter på kompetensbehoven och se till att dessa beaktas i de förslag som framläggs.

Det är valberedningens uppgift att för de kandidater valberedningen föreslår till Riksstämman göra klart vilka krav som ställs på en ledamot av Svenska Röda Korsets styrelse. Innan förslag

framläggs till Riksstämman ska valberedningen försäkra sig om att inga formella hinder föreligger, till exempel sådana som nämns i Svensk Insamlingskontrolls föreskrifter för kontrollgirokonto. Valberedningen ska följa Svenska Röda Korsets riktlinjer för bakgrunds-kontroll.

Ovanstående nomineringsprocess vid rekrytering av Svenska Röda Korsets styrelse ska gälla för valberedningen även vid fyllnadsval, men om tidsplanen som Svenska Röda Korsets styrelse fastställt för fyllnadsvalet inte medger en nomineringsprocess där kretsar och medlemmar bjuds in, kan valberedningen välja att genomföra en mindre omfattande sådan.

Som stöd för sitt arbete ska valberedningen ha möjlighet till stöd genom medverkan av extern rekryteringskompetens, som upphandlas enligt Svenska Röda Korsets regler om upphandling.

Extern rekryteringsmedverkan kan ske för att:

- matcha kraven på styrelsens sammansättning och uppdrag, enligt punkt 5 i uppdragsbeskrivningen, med de nominerade
- komplettera med fler nomineringar
- ge valberedningen stöd i urvalsprocessen

Svenska Röda Korsets tjänstepersonsorganisation tillhandahåller administrativt stöd i nomineringsarbetet och möjliggör ett digitalt arbetssätt för valberedningen.

5 Styrelsens sammansättning och uppdrag

Svenska Röda Korsets styrelse består av en ordförande och 11 ledamöter. En av ledamöterna utgörs av ordföranden i Svenska Röda Korsets Ungdomsförbund.

Svenska Röda Korsets styrelsens uppdrag och uppgifter formuleras i stadgarna § 11.

5.1 Nomineringsprocess

Enligt stadgarna har medlem och krets rätt att nominera till Svenska Röda Korsets ordförande och övriga ledamöter i Svenska Röda Korsets styrelse. Nominering, tillsammans med motivering, ska vara valberedningen tillhanda senast den 1 oktober året före Riksstämman via valberedningen@redcross.se.

Nomineringsprocessen är en viktig del i arbetet med att få en kompetent och väl sammansatt styrelse. Valberedningen ska bjuda in kretsar och medlemmar att lämna förslag på kandidater och därvid också öppet beskriva hur den kommer att arbeta.

De personer som är valberedningens slutkandidater till Riksstämman ska vara myndiga, får inte vara försatta i konkurs, meddelade näringsförbud, ha betalningsanmärkningar eller ha förfallna obetalda skatteskulder.

5.2 Krav på kunskap och erfarenhet hos styrelsen

5.2.1 Krav på samtliga ledamöter i styrelsen

Förutom det som valberedningen enligt stadgarna har att följa, ska valberedningen i sitt uppdrag att föreslå Riksstämman en styrelse för Svenska Röda Korset även vägledas av ett antal utgångspunkter:

För det första måste samtliga styrelseledamöter dela Röda Korsets grundprinciper och värderingar. Valberedningen ska förvissa sig om att kandidat som föreläggs Riksstämman har de värderingar och ansluter sig till de principer som framgår av Svenska Röda Korsets stadgar och policydokument.

För det andra ska samtliga styrelseledamöter ha erfarenhet av styrning eller ledning av organisation, förvaltning eller näringsliv. Erfarenhet från alla nivåer, lokal, regional, nationell eller internationell, är angelägen samt förståelse av vikten av samverkan med och mellan olika samhällsaktörer.

För det tredje behöver alla i styrelsen besitta insikt och kunskap om mångfalds- och föreningsarbete.

5.2.2 Krav på styrelsen som helhet

Valberedningens uppgift är att identifiera ledamöter till en styrelse som tillsammans har nödvändig kunskap och erfarenhet för att den ska kunna ansvara för Svenska Röda Korsets organisation och verksamhet i enlighet med de av Riksstämman fattade inriktningsbesluten. Styrelsen ska ha erfarenhet från olika delar av Sverige, såsom etnisk, geografisk och fackmässig sådan.

Svenska Röda Korsets styrelse behöver också kompetens inom olika områden eftersom ansvaret gäller omfattande verksamhet på lokal, regional, nationell och internationell nivå. Alla ledamöter i styrelsen behöver inte ha kunskap och erfarenhet från samtliga nedan listade områden men det måste finnas någon eller några ledamöter i styrelsen som besitter kunskap och erfarenhet från varje område.

Inom styrelsen behövs:

- insikt i och erfarenhet av Svenska Röda Korsets lokala, nationella och/eller internationella arbete.
- erfarenhet av styrelsearbete och ledning/styrning på nationell nivå i civilsamhälles- folkrörelse- eller medlemsorganisation
- erfarenhet och insikt om vikten av samverkan med andra samhällsaktörer
- erfarenhet från offentliga myndigheter, näringsliv och universitet/högskola
- specialkompetens från verksamhetsområden som återfinns i Svenska Röda Korsets strategiska inriktning
- ett visionärt, öppet, analytiskt och normkritiskt förhållningssätt och samtidigt värna om ett gynnsamt arbetsklimat

5.2.3 Särskilda krav på ordföranden

Enligt stadgarna har styrelsens ordförande särskilt ansvar att företräda organisationen i Sverige och i de internationella stadgeenliga mötena samt att leda Svenska Röda Korsets styrelses arbete.

För detta ordförandeuppdrag krävs kompetens, förståelse och erfarenhet av att leda komplexa organisationer. Svenska Röda Korsets ordförande ges, genom sitt uppdrag, legitimitet att vara företrädare för den svenska rödakorsrörelsen lokalt, nationellt och internationellt. Därför ska ordföranden:

- ha dokumenterat goda ledaregenskaper på regional, nationell eller internationell nivå, omfattande såväl ordföranderoll som andra chefs- och ledarroller
- ha god kunskap om svenska samhället
- ha erfarenhet av internationellt arbete
- inneha strategisk överblick och kompetens samt god analytisk förmåga
- ha förmåga att samla organisationen och skapa stabilitet – både löpande och inför behov av genomförande av förändringar

Det är särskilt värdefullt om ordföranden även:

- har erfarenhet av arbete inom Röda Korset eller liknande organisationer
- har etablerade nätverk nationellt och internationellt
- har medial kompetens gällande såväl traditionella som sociala medier
- har kunskap, intresse och förmåga att fortlöpande följa de utmaningar världen står inför

6 Arvode och ersättningsprinciper för förtroendevalda inom Svenska Röda Korset

Utöver det som står i stadgarna har Riksstämman fastställt att uppdraget som Svenska Röda Korsets ordförande ska vara den huvudsakliga sysselsättningen för ordföranden. Sedan tidigt 1990-tal har Svenska Röda Korsets ordförande varit arvoderad, vilket tydliggjordes av Riksstämman 2005 som beslutade att ordföranden ska erhålla arvode som ska följa det grundarvode som utgår till en riksdagsledamot och indexjusteras i enlighet med det. Riksstämman 2021 beslutade att ordförandens arvode fram till nästa Riksstämman ska återgå till och frysas på indexjusteringen av riksdagsledamotsarvodet som gjordes den 1 november 2018. Sedan Riksstämman 2019 avsätts tjänstepension för Svenska Röda Korsets ordförande motsvarande de regler som tillämpas för den som har rätt till ITP.

Till övriga ledamöter i Svenska Röda Korsets styrelse ska, har stämman beslutat, ersättning för styrkt förlorad arbetsförtjänst utgå på begäran.

Förutom styrelsen har i dag endast Svenska Röda Korsets föreningsrevisorerna, Svenska Röda Korsets valberedning och regionråden rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Detta är beslutat av Riksstämman.

Utöver det som står i stadgarna gäller att en förändring av ordförandens omfattning i tid, arvode och/eller av ersättningsprinciperna för övriga förtroendevalda, om valberedningen väljer att föreslå sådan, ska föregås av en dialog med Svenska Röda Korsets styrelse och regionråden.

7 Föreningsrevisorernas sammansättning och uppdrag

Följande har Riksstämman beslutat när det gäller Svenska Röda Korsets föreningsrevisorerna:

Föreningsrevisorerna väljs av Riksstämman och det är Svenska Röda Korsets valberedning som lägger fram förslag på föreningsrevisorerna.

Föreningsrevisorerna, två ordinarie och två ersättare, har till uppgift att följa upp att Riksstämmans beslut genomförs genom att granska Svenska Röda Korsets styrelsens genomförande

av Riksstämmans beslut. De är underställda Riksstämman, fristående från och oberoende av Svenska Röda Korsets styrelse och övriga delar av Svenska Röda Korset. Särskild uppdragsbeskrivning för föreningsrevisorerna har fastställts av Riksstämman.

För föreningsrevisorsuppdraget behövs gedigen erfarenhet från och förankring i Svenska Röda Korset samt inom föreningsrevisorsgruppen, erfarenhet av:

- föreningsverksamhet
- styrelsearbete
- förvaltningsrevision

7.1 Nomineringsprocess

Medlem och krets har rätt att nominera Svenska Röda Korsets föreningsrevisorer. Nominering, tillsammans med motivering ska vara valberedningen tillhanda senast den 1 oktober året före Riksstämman via valberedningen@redcross.se.